

İNANC

Sanat Kültür Dergisi

İÇİNDEKİLER

Dil Bayramı	: İbrahim Cengiz
Pamukaleden İncilipınar'a	: Behcet Kemal Çağlar
Demirpınar Çocukları	: Tarhan Toker
Konuşma Dilimizde Özellikler: A. Ulvi Darıverenli	
Kızılcaölük Manileri :	: Hüseyin Yağcı
Anaforda dönen adam	: Ercüment Uçarı
S O K A K . ;	: S. Yücebaş
Çeviren :	
Beyaz Bildircin	: İhsan Şenel
Halkevi Haberleri	:

ŞİİRLER

Mehmet Çakırtaş - Halil Soyer - M. Emin Özen -
Ümit D. Ölmez - Ahmet Kuyumcuoğlu

DENİZLİ HALKEVİNDE

AYDA BİR ÇIKAR

Cumhuriyet Matbaası : Denizli

1 9 4 6

SAYI : 106

YIL : 8

İNANÇ

Denizli Halkevi Dergisi

İÇİNDEKİLER

Dil Bayramı	İbrahim Cengiz
Pamukale'den İncilipınar'a	Genel Kemal Çalgılar
Darülpınar Çocukları	Tarhan Tokar
Konuşma Dilimizde Özellikler: A. Ulvi Darıverendi	
Kımcabölük Manifi	Hüseyin Yağcı
Anılarda dönen adam	Ercüment Uçarı
S O K A K	S. Yücedağ
Beşer Beldesi	İhsan Şenel
Halkevi Haberleri	

ŞİİRLER

Mehmet Çakır	Halil Soyut
Ömer D. Ölmek	Abdülhamit Kayımcıoğlu
M. Emin Özen	

AYDA BİR ÇIKAR

DENİZLİ HALKEVİNDE

Cumhuriyet Halkevi : Denizli

YIL : 8

1954

SAYI : 106

Abone Şeraiti

Yıllığı	300	Kuruş
Altı aylığı	150	"
Tanesi	25	"

İMTİYAZ SAHİBİ
Huiqsi ORAL

YIL
8

E Y L Ü L 1946
Sayı : 106

UMUM NEŞRİYAT MÜDÜRÜ
İbrahim CENGİZ

DİL BAYRAMI

Dil Bayramının 14. cü yıl dönümünde Evimiz başkanı İbrahim Cengiz'in Halkevinde yaptığı konuşmayı aynen aşağıya yazıyoruz.

«Evela Dil Bayramının 14. cü yıl dönümünü kutlamak için evimize kadar koşup gelen dilseverleri saygı ile selâmlarım.

Sevgili dinleyenlerim :

Yıldızlı kelime ve beylik sözlerle kabartılmış nutuklara tok olduğunuzu bilenlerdenim. Bana göre, sözlerim bir dertleşme sınırını aşmıyacağından çekinmeden konuşacağım.

Ekserimizin yıkıcılık vasfı ve yermeye olan gayreti göze batacak derecededir de yerine yenisini koymak için ve daha faydalı saydığımız şeyi ortaya atmak içinde nazımız ve çekingenliğimiz bir türlü tükenmek bilmez.

Sizlere bir misal vereyim :

Denizli Halkevinin durgun, cansız, hareketsiz olduğu söylentisini hepiniz en aşağı benim kadar duymuşsunuzdur. Halka hizmet için kurulmuş bir müesseseyi yine halkın tenkid etmesi; bu çok faydalı olur. Ancak onu bir veya birkaç şahsın malı saymamak, onun içinde kendi hissesinin de bulunduğunu düşünmek şartıyla. İşte ben dil işini bu ev işine benzetirim.

Dil davamızı gerçekleştirmek için dahî ATATÜRK'ün emeğine 1932 de kurulan (o zamanki adıyla) Dil Encümeni, yetkili şahıslardan faydalanmak suretiyle çeşitli çarelere başvurdu. Bu arada bilhassa kelime hazinemizi zenginleştirmek, dilimizde mevcut yabancı kelimeleri ve hele yabancı kuralları söküp atmak için türlü lehçilerimizi de ele aldı. İşte o vakit, eksik yazıcılar bir feryattır kopardılar; Vay ! dilimizi Tatarcaya benzetiyorlar, yok kırgızcamı konuşacağız Hayır sevgili dinleyenlerim piyasaya fazla miktarda kelime ve kelime malzemesi sürülüyordu; beğenilenler tutunacak beğenilmeyenler ise elbette kendiliğinden kaybolacaktı.

Aradan yıllar geçti, okulda ders kitabının etkisi, öğretmen baskısı ile gençlerimiz bu memleket davasına olanca kudretiyle yardıma başladı. Bu defada başka bir feryat: Baba oğul anlaşılmaz olduk ! Çocuklarımızın yanında dilsiz kaldık !

Doğrudur sevgili dinleyenlerim. Çünkü onlar bu memleket işine ilkokuldaki

— Gerisi sahife 14 de —

Pamukkale'den İncilipınar'a

Konuşan : Behçet Kemal Çağlar

26 / 7 / 1946 Cuma : Saat 18,30

Geçen Cuma seçimin havası içinde idik. Herkes Anadolunun kararı hakkında bir şeyler öğrenmek hevesinde idi. Biz de bir tek yeri gezip dolanmayı bırakmış Anadolunun sesini âşıklarının ağzından duyurmaya ve Anadolu halkının sağduyusunu dile getirmeye uğraşıyorduk. Şimdi gündelik kaygılardan ötede, yurt bütünlüğünü içine sindirmiş dinleyicilere bir vatan köşesinin daha güzelliğini belirtmek için konuşmamıza başlıyoruz. İşte Türk Hava Kurumunun yerli uçakları ile Aydın'ın turnalı ovasından havalanıyoruz. Ovalarca incirin üzerinde dolaşılıyor, dağlarca zeytinin üstünden aşıyoruz. Sivri tepelerin sık çamlıklarını geride bırakıyoruz. Tâ yukarılardan, coşkun bir selin geniş bir dere ağzına getirip bıraktığı renk renk iri iri güzel çakılları andıran Nazilli yapılarını seyrediyoruz. Karşımızda belirgen dağ aşınca bir geniş ova yüzümüze gülüyor. Düzlükleri ağaçlanıyor. Yapılar kınalanıyor. Sağdaki sıra tepelerin dibine uzanmış bir başka düzlükte kavak yeşilliği içine serpilmiş, bahçeler arasına dağılmış bir şehir gözümüzü alıyor. Yeni dokunmakta olan kırmızı sarı bir kocaman kilimi andıran, canlı renkli bir kalabalık hava meydanını doldurmuş bu geniş yeşilliği gerilerden çepçevre yüksek dağlar kuşatıyor. Başında kar birikmiş Baba dağlarından, eteğinde Pamukkale'nin beyazlığı parıldayan Honaz dağlarına doğru gerinip kayan ovada kavakların kargılar gibi nöbet beklediği bir züm-

rüt yeşillik bir büyük tabiat namazgâhı ki, seccadeleri çayırlar, minareleri kavaklar, kubbesi de gök. Evlerin duvarlarındaki mavi boyalar çekilip gitmiş bir denizin yıpranmamış izleri gibi havada, sular gibi dönedöne, mekikler gibi gidegele, buram buram kekik kokan bir meydana iniyoruz. Kaynayan suların işliyen mekiklerin, yiğit zeybeklerin diyarı Denizlideyiz. Her avluda bir arteziyen, her bahçede akar su. Pınar çeşmeden ve çeşme pınardan bol. Her evin bahçesi var, bostanı var, yediyüz hektara yayılıp genişlemiş küçük şirin bir şehir. Adım başında birkaç bir arada kaynayan pınarlardan, İncilipınar, hepsinin şöhretlisi. Pilevne göçmenlerinin oturduğu istiklâl mahallesini geçince, Babadağlarının dibinde, zeytin yaylası ile Karçı tepesinin eteğinde, çamla, çınarla, akasya ile kapalı setlerin altbaşında pırıl pırıl İncilipınar. Sekiden sekiye döküle döküle ve arklardan taşıp havuzları do'dura doldura, kâh kaynak halinde yayılıp kâh fıskiye halinde fışkırarak su, dağdan inip şehre gelen bir Türkmen güzeli gibi salınıp duruyordu. Yandaki beldeki yaşlı ağaçlarla genç fidanlar göğe boyatmak kadar bu suya eğilmeyi de kâr sayıyorlar. Tümen bahçesi ağaç gölgelerinin yeşile boyadığı kaynak havuzları ile bir ayrı güzellik taşıyor. Kum zeminli ot sırmalı henüz kırılmamış bir halı halindeki havuz diplerinde, sıksık; küçük küçük kaynamalar, dokunuşun su altında devam ettiği hissini veriyor.

Denizlinin yıllardır, misafiri olmuş içli şair Tahir Tolga :

Söğütlü dereler içdeli bağlar,
Yaban ormanolur girilmeyince,
İncilipınarın suyu mu çalar,
Seninle varılıp serilmeyince ...

Der ama, onun gibi bu güzelliğe yıllar yılı kanamayan bizler, tekbaşımıza bu masal pınarının suyuna eğilip kendi aksimize daladala, başımızı kaldırıp kâh karla beyaz, kâh çamla yeşil tepeleri bizimle dertleşmeye hazır bulabula coşup taşma saatleri geçirebiliriz. Bizim yanımıza alıp ta pınarbaşına varıp beraber uzanmayı istediğimiz, bu toprakların, bu taşların tâ kendisidir. Onun bağrında iken niye gam çekelin? O, uflu, mazlûm susar, biz deli dolu söyleniriz.

İşte büyük vâsılat diye de buna derler. İster bağlı çatlak, ister göksu kekilik olsun, biz sevdiğimizi her zaman severiz. Denizlinin her suyu, Başpınar gibi, İncilipınar gibi duru değildir. Eski su kemerlerinin yanbaşıdan geçip çürüksuyu aşarak Pamukkaleye giderken, su katılmış anasonlu içkiler gibi bembeyaz dıreciklere rastlanır. Geçtiği tahta olukları bile kireç kalıntısıyla sıvayan sular göze çarpar. Çamlarla kaplı İlyas tepenin altında katkat beyazımsı set vardır. Beyaz yarıntılarla kireçli su izlerinden meydana gelmedir. Her tarafta dağ taş suyun derinlerden eritip getirdiği kireci yeryüzüne yayıp biriktirmesi ile hasıl olmuştur. Biz sanırız ki; mermeri dantele gibi işliyen en büyük usta insanlar arasındadır. Meğerse yeryüzünde en iyi mermer yapıcı ve oyucu, Pamukkale suyu imiş. Düzlük bulupta biriki veren su, ilk defa kenarlarına kireç yığarak kendini hapsetmekle işe başlıyor. Ko-

DAĞLAR

Bir vefa görmedim yarin elinden.
Huzuru tükenmiş bu yerin dağlar.
Firkatsız, ne anlar bülbül dilinden.
Bir ömür şakıya seherin dağlar.

Kesilmez çilemin gelmez arkası,
On bahar büründüm hicran hırkası.
Koynunda silinir gönlümün pası.
Her yeşil koyağın eserin dağlar.

Anlının yazısı, dostlar her cefa.
Zamane kıyında kalmamış vefa.
Ah! edip ağladım bilmem kaç defa.
Dediler bu senin kaderin, dağlar.

Sizinde sislenip kalmış başımız.
Ak saçımı andırıyor düşünüz.
Bahara erdirmez kara kışınız.
Bu yüzden tükenmez kederin dağlar.

Bir merhem ararım derdime benim.
Kara topraklara düşmeden tenim.
Genç yaşımda biçilmeden kefenim.
Aşıka şifaymış kevserin dağlar.

Ankara: Mehmet Çakırtaş

zasını ören tırtıl gibi az sonra üstüde bembeyaz örtülüveriyor. Kendi yaptığı kireç divarı bir yandan aşındırıyor, bir yandan tamir ediyor. Aştığı gediği bırakıp öteden taşıdığı oluyor, derken, tabak tabak, kâse kâse, basamak basamak meydana geliyor. Gözümüzün önünde su içindeki nebatlarla hayvanların diri diri gömüldüğünü, kireçle kefenlendiğini görüyoruz. Binlerce yıl su kireci yeryüzüne çıkarıp biriktirmiş, insan oğlu da alıp işlemiş. Su üfürmüş, yer götürmüş, yerine su dodurmuş, insan öldürmüş diye biliriz. Tepegözlü devlerin inşa ettiği masal mağbetlerini bilmem ama Pamukkalede suyun en maharetli ameleliğini yaptığı kirecin

getirip taşını döktüğü bir sürü eski tapınak var. Yukarıda epeyce harap olmuş merdiven merdiven bir açık hava tiyatrosu var ki; basamak koltuklarına seyirci diye otlarla yosunlar kurmuş aşağıda bir derin yarıntıda yeşil taşların harelediği bir arkta pembe ve mor açıcık çiçeklerinin akisleri ortasında yeni kaynamalar bir rüya havuzu meydana getiriyorlar. O suya eğilince, kendinin değil, yilarca evvel ki cetlerinden birinin yüzünü göreceğini sanıyor. Eskiden papazların sağ kalıp öküzlerin öldüğü bir mucize mağaracığı var ki karbon gazı neşreden bir çukurdan ibaret. Giren öküz yere eğilince zehirli gazı yutup ölür. Onu getiren papaz ise gözü dua bahanesi ile gökte, sağ kalır keramet taslanmış. Denizliyi meyvada tatabilir, Denizliye dokumasında sarınabilirsiniz ama onu tam duyabilmek için zeybeklerinin oyununa dalabilmek gerek. Halkevin yerli oyunlar toplantısına rastlamak bunun en güzel çaresidir. Aktelleri göğsüne bastırdığı sazına gerilmek için dağılmış hissini veren uzunsakallı bir ihtiyar, bir türlü kocamak bilmiyen gönlünü dile getirir.

Seni yaradanın büyük aşkına,
Gel otur, gel otur gönül köşküne,
Ötme turnam ötme gönül hoş değil
Gönül hoş değil.

Arkasından şal kuşaklı çuha porturlu bir genç zeybek havanın kıvraklaşmasını bekliyerek topukları üstüne kalkınca mavi cepkeni ile göğe karışıyor gibi olur. Uçmaya hazırlanan bir kartalla bulutlu ufku ancak böyle süzebilir. Narlıdere oyununda ise bir insan bedenini musiki içinde nasıl fısır yeleştğini seyretmek mümkündür. Soğukkuyu zeybeği sıcaktan bunalmış

bir yiğitin serin pınar bulmak için tepeden tepeye nasıl atlayabileceğini hayalimizde canlandırır.

9 Eylüldeki hızı o zaman daha iyi anlarız. O günlerde tepeler her halde altımızda böyle yaylanmakta idiler. Bütün bunları görürde bizim Ankaralı âşık Ömer coşup söylenmez olur mu? Şimdi sıra onda. Denizli destanından bazı parçalar dinliyelim :

Yurdu gözetlemek azmi bu yerin.
Menderesten kıvrak denizden derin
Kavağının kargı halinden belli,
Göğü tokathynn kahraman elli,
Toprağı çökerten kahraman dizli,
Zeybekler diyar: güzel Denizli ...

İslanmaz kanadı yağmurdan yaştan
Taşı pamuktandır pamuğu taştan,
Geç Babadağından İlyasdağına,
Gönül gökten gözat cennet bağına
Öteki dünyada kalmasın gizli,
Denizli Denizli cennet Denizli.

Çiçek çiçek, esvap esvap, sarı - al,
Kiraz, erik, elma, ceçken, peştamal
Canlı kilim gibi nakış nakıştır,
Ovasında bahar dağında kıştır.
Ey beyaz omuzlu yeşil benizli,
Denizli Denizli güzel Denizli.

Türkün ruhu gibi kayıyor her yer,
Bahçeyle bostana karışmış evler,
Değil su mekikten mekik sudan az,
Batının tülüne bürünsün Honaz,
Kavaklarda birer bağlama gizli
Yeli çalar, seli oynar Denizli.

İstiklâl semtinde renk haşır neşir,
Akşamüstü ufuk pilevneleşir,
Zeytin yaylasından serinlik sunar,
Karcının dibinde İncilipınar,
Bahar denen yeşil sedefte gizli,
Pınarlar içinde inci Denizli ...

30 Ağustos Zafer Bayramının
24 üncü yıl dönümü münasebetiyle

Dumlupınar Çocukları

Yazan : TARHAN TOKER

Varlığı insanlık kadar eski olan kahraman millet'im kaç defalar aldığı mukaddes amir ve tarihî işaretle yağız küreyi allakbullak etmiştir. Bu heybetli ve muhteşem kasırgaların, dünya haritasında izleri ne kadar geçse silinemez. Çünkü etki derin, darbe kuvvetli olmuştur. Dünya topraklarının politika tarihinde dede akınları, boyası solmaz, deseni silinmez bir Türk Halısı asilliğiyle yaşıyor. Müzaffer Türk'ün keskin kılıncı, engin Kültürü, üstün zekâ ve kahraman karakteri insanlık kamusunda fasıllar doldurmuştur. İşte biz böyle bir soydan geldik.

Türk, tarihe sığmayacak, Matamati-kalal ve geometrik ölçülerle ifade edilemeyecek, zaman ve mekan mefhumlarına uymayacak kadar tükenmez bir hayatiye taşır. Bu millet icabında hayat ve ışık, gerekirse ölümü sağnağı olur. Bağımsızlık, özgünlük, hak ve adalet gibi yüksek Türk hasletlerini ve seciyelerini belirten kutsal ve insanî değerlerin bahis konusu olduğu zamanlarda, bu soy yıldırımlaşır, ateş ve volkan kesilir. Varlığının en küçük bir kıymetine kötü niyet, şaşa göz ve çarpık zihniyetle bakanlar karşısında çekinmeden ve düşünmeden kararını verir: Hazırız zira bu millet, tutsaklık ve alçalmayı kamusundan kazıyıp atmıştır. Bir tek taptığı şey vardır: İstiklâl. bütün hareket emrini ve işaretini bu kaynaktan alır.

Türk'ün mâna ve mahiyetini unutan bahtsızlar, basiretsizler ortaya çıktığı

gün, bu poroplem derhal çözülmüştür. Tarih bu rea'iteyle dolup taşıyor.

Ey otuz ağostusların çocukları!

Bundan 24 yıl önce bu milli reaksiyonlardan birini milletçe gösterdik. Bu muazzam kıyımı ölü kelimelerle anlatmak güç, bu sahneyi Hakiki aktörler den dinlemeli. O gün, Türk Anadolu bütün varlığıyla kıyam etmiş, Gazi'nin peşine takılan Anadolu Gazileri yıldırım kesilmişti. 26 Ağustos fecrinde koca tepe den verilen büyük emir. Düşmanlarımızın mukavemet yuvalarını Afyon ve devamı hakkında allakbullak etmiş, istihkamlar yıkılmış, telörgüler sökülmiş, Mustafa Kemal seli bunlar üzerinden çiğniyerek geçmişti. Bu musaddes sel, saldırganların molozlarını sürükleyerek Dumlupınar önlerine gelip dayanmış, nihayet 30 Ağustos güneşinin şahit olduğu bu sıralarda Polat lıya kadar sokulmak gaflet ve küstahlığında bulunan asırlık şark meselesinin karışık hesaplarını temizlemişti. Kahraman yayla hınçla kıvraniyor, her kımıldanışta Batı Emperyalizmine ağır darbeler indiriyordu. O gün, Anadolu yaylasında garp aleminin mantık ve politika falsoları, yanlış hesapları da açıklandı. Başkomutanlık orduları, (Büyük Yunan) idealistlerini bir daha cezalandırmış, bu suretle Malazgirttenberi unutulmuş olan dersi kuvvetli bir şekilde vermişti...

İstiklâl ordusu kapını sığmayordu, Mustafa Kemal onlara yeni bir hedef gösterdi: "Ordular, ilk hedefiniz Ak-

— Gerisi sa. 17 de —

denizdir, iler! " Bu tarihi emir önünde Türk'ü mahvetmek için asırlardır onun peşinden sinsi, devamlı ve kindar istila dalgaları halinde takibederek, nihayet Aslan inine kadar ayakbasmak şursuzluğunu gösteren emperyalizm, ezile boğula 9 gün sonra İzmir körfezine döktü. Yenilen bir düşman değil, bir dünya idi o günlerde O günkü ilâhi tabloya doya doya bakmak bahtiyarlığına erenler aramızda sağdır, onların çocukları da babaların, ağabeylerin safalarını doldurmuş, aynı ruh heyecaniyle yaşıyorlar. Bunların bakışlarında kahr-amanlık dal dal olmuş.

Mustafa Kemal Aslanları, o, gün sizin göstermiş olduğunuz celâletten dünya milletleri her halde ibret ve örnek almıştır. Çünkü siz, bir devir yaktınız, bir tarih 'açtınız.

Bu millet, tehlike karşısında, istiklâl dâvasında, ayrılık gayrılık bilmeden tevekkül, meskenet, sabır, tahammül itaat gibi mistik ve kanaatkâr akideye tâbi olmadan yalnkılıç şahlanır. Dumlupınar atmosferinden kopan fırtınanın uğultusu hâlâ dost ve düşmanların kulaklarında yaşıyor. Biz yine o atmosferin içindeki yayla da elde silâh dolaşıyoruz. Çobanlarımız, kağnılarımız, ayağı yemenili, sırtı yeldirmeli kadınlarımız ordu saflarının dışında. Bir millet, asırlardır istiklâl beklemiş, bugünde istiklâl nesli Anadolu da aynı ruhu tekrarlıyor. Türk, son yurdunda kaleleşmiş tunçlaşmıştır; bu mukavemet yavasına yaklaşacakların vay haline !

Bu bakımdan 30 Ağustos zafer Türk birlik ve kahramanlığının, vatanseverliğinin bir sembolü; Dumlupınar Türk istiklâl ve Hürriyetinin Anıdır. Bugün milletce bu anının önünde eğiliyoruz. Büyük davamız yolunda Dum-

ASLIM HEY!

Bülbül isen bizim bağda şakısan,
Yuvadan uçuşlum yavru seslim hey!
Damımızda halı, kilim dokusan.
Güzeller soyundan gelen aslim hey!

Bayrak gibi yemenilerle donan.
Ateş sansın bellerine dolanan.
Gel gidelim ağıt söylesin anan.
Usul boylum asıl huylum aslim hey!

Bir kere bak bin kerece dövünem.
Bir kere gül el içinde övünem.
İkrar verde uğrun için sevinem.
Anlayışım, kavrayışım, hislim hey!

Âşık Emin der : aklımı neyledin.
Yüreğimi delik deşik eyledin.
Ben el ettim sen yabana hıyladın.
Anadan görümlü başı süslüm hey!

Bozdoğanlı M. Emin ÖZEN

lupınar sırtlarında asil bir tevazu, içinde yatan mukaddes Mehmet! Sen bizim varlığımızda mücessem bir dünyasın, kabeleşmiş bir vatansın şehit Mehmet senin için dikilen anının taşı ve harcını bu millet, uzandığın yeri de dedelerin ebedî vatani teşkil ediyor. Tarihe uzanan, istikbali muhtevasına alan mukaddes ve muzaffer gölgen istiklâl çocuklarına bir emir ve bir işarettir. Karşında milletçe ihtiram sükutu yapıyoruz.

30 Ağustos çocukları ! Bugün babalarınızın, ağabeylerinizin yolunda saflaşmış, ordulaşmış bulunuyorsunuz. 24 yıl önce onların dumlupınarda dikdikleri abideyi, sizler de gerekirse yâni gaye uğrunda dikeceksiniz. Gerekirse Anadolu bir cepe, milletçe ordulaşırız bu yolda kök sağlam, bünye dayanıklı,

— Gerisi sahife 17 de —

Konuşma Dilimizde özellikler

Ali Ulvi Darıverenli

Denizli halkı, bilhassa kadınların lâf arasında söyledikleri teşbih kelime ve terkiplerinden toplayabildiklerimi aşağıya yazıyorum. Bunların bir kısmı yurdumuzun her yerinde kullanılmakta olabilir. Yalnız söylendiği terkip ve cümle itibariyle Denizli şivesinde ayrı bir özellik arzedecektir. Okuyucularımıza sunuyorum.

Teşbih kelimeleri

Çöl	gibi
Heybe	"
Tirşe	"
Kilim orman deresi	"
Yağderisi	"
Zift	"
Toluk	"
Kızılfiçi	"
Arapsacı	"
Hırım	"
Ham armut	"
Sicim	"
Mest eskisi	"
Turp	"
Camuz	"
Mum	"

Hamur	"
Sakız	"
İlik	"
Turşu	"
Sirke	"
Koruk	"
Mih	"
Fıtil	"
Karınca	"
Kavim	"
Kına	"
Somun	"
Marul	"
Ayva	"
Kazan	"
Davul	"
Zurna	"
Bokyemiş kaz	"
Tavuk	"
Kavak	"
Sırık	"

Kullanıldığı cümle

Erik çöl gibi bitmiş
Meyva çok bittiğinden dallar heybe gibi sarkmış
Et nekadardır kartmış, tirşe gibi diş kesmiyor
Bahçenin ağaçları birbirine girmiş, çok sık orman kilim gibi
Çocuğun üstübaşı çok kirli, yağderisi gibi
Ortalık nekadardır karanlık, dışarı zift gibi
Arı sokmuş yüzü toluk gibi şişmiş
Yorulmuş, terlemiş kızılfiçi gibi kıpkırmızı
İplik kelesi karmakarışık olmuş
Diş kesmiyor, sert, kurumuş
Söz arasına karışyorsun, boğazımı alıyorsun
Yağmur yağıyor
Patlıcan kurusu yağmur yemiş, kurumuş
Gülbüz ve şişman çocuk
Obur, çok yiyor
Yumşak, benim sözlerim karşısında mum gibi oldu, beni benzi mum gibi sarardı, yola geldi
Ekmek ve et hamur gibi pişmiş,
Çamaşır tertemiz yıkanmış
Güzel ve yumuşak
İslanmış
Erik nekadardır ekşi şurtu gibi
Meyva büyümemif
Şeker ağdası tepside tutmuş kalmış
Sarhoş
Kalabalık ahali karınca gibi
Kalabalık ahali kadem gibi
Un kına gibi güzel üğünmüş
Çocuğun eli şişmiş
Börek marul gibi pişmiş
Hasta sararmış
Kafam kazan gibi gürültüden şişti
Karnı şişmiş
Ses var
Düşünüyor
Akşamdan yatıyor
Uzamış gitmiş

Teşbih kelimeleri

Kullanıldığı cümle

Çıtı	gibi	Bağ omcaları çıtı gibi sık
Eleğe astarı	"	Basma seyrek
Yağ	"	Su nekadard tatlı yağ gibi gidiyor
Aktoprak	"	Beni benzi sararmış
Kül	"	Korkusundan yüzü gözü kül gibi sararmış
Kirpi	"	Büzülmüş oturuyor
Samasıgırı	"	Düşünüyor
Sülük kesesi	"	Donu kirlenmiş, ıslanmış
Sülük	"	Çocuk anasının memesine yapışıyor
Çakmak horozu	"	Kuruluyor
Karcı eşiği	"	Islanmış suyu akıp gidiyor
Eşek sıpası	"	Büyümüş
Katır kazığı	"	Donmuş kalmış, sert yenmiyor
Berber makası	"	Çenesi kuvvetli
Helvacı bıçağı	"	İki tarafı da keser
Nahıncı keseri	"	Kendine yontuyor
Sındı	"	Dişleri keskin
Pirinç	"	Dişleri düzgün ve parlak
Bülbül yuvası	"	Kahve filcanıyla kahve veriyor
Tahra	"	Elleri soğuktan üşümüş
Bal - Şeker	"	Erik ne güzel ermiş bal gibi ve hem de şeker gibi
Çakal	"	Açıkgöz, geveze söylenip duruyor
Tilki	"	Kurnaz
Devesapı	"	Lokma pişmemiş çiğ
Kapkıncı karakuş	"	Eline geçeni yutuyor
Yağlı kara	"	Çıkmaz
Saman	"	Erik tatsız
Çöp	"	Hastalığından kurumuş
Değnek	"	Zayıf kalmış
Leylek yuvası	"	Evi çerden çöpten
Koruk teknesi	"	Papucu geniş
Boyacı küpü	"	Daldırıp çıkarıyor
Kireççi eşiği	"	Kakışıyor
Zeytinyağı	"	Üste çıkıyor
Küp	"	Ağır vücutlu
Kurşun	"	"
Dibektaş	"	Yerinden kalkmıyor
Köfün	"	İri
Zıpır	"	Kuvvetli adam
Gurbet kuşu	"	Düşünüp duruyor
Sepet	"	Meyva çok bitmiş
Bardak	"	Sarkmış
Cam bölmesi	"	İri yarı adam
Yastık	"	Kuzunun kuyruğu büyük
Üvez	"	Cıhız çocuk, beceriksiz
Döşek	"	Kar yığılmış
Pamuk	"	Elleri beyaz
Mahlıç	"	Yumuşak
Pire	"	Kıvrak
Temel kurbağası	"	Köşeye oturmuş
Kaplumbağa	"	Eli ayağı kirli
Kilise direği	"	Ensesi kalın
Ambar - Havız	"	Karnı geniş

Teşbih kelimeler

Kullanıldığı cümle

Kav	gibi	Yeğni odun
Kabak çiçeği	"	Açık, serbest
Mercan	"	Kırmızı
Yeşil macun	"	Tarladaki arpa büyümüş
Lük	"	Yerinden oynamıyor
Cam	"	Parlak gözlü
Boncuk	"	Gül, çok bitmiş
Değirmen çakıldağı	"	Yanşanıyor
Düdük	"	Pantolon dar
Çuval	"	Elbisesi geniş
Köstebek yuvası	"	Küçük ev
Keçe	"	Tatsız kavun, karpuz
Kilim	"	Vücudu kızarmış
Kaya	"	Sert, donmuş
Mantar	"	Toprak kabarmış
Sürgü	"	Yatıp duruyorsun
Sünger	"	Ekmek
Sümbül	"	Saçları sarı ve yumuşak
İbrişim	"	Yumuşak saçlı
İpek	"	Toprak
İn	"	Karanlık ev
Fırın	"	Sıcak yer
Hamam	"	"
Tahancı beygiri	"	Dolaşıp duruyorsun
Çorap söküğü	"	Ucu bulununca kolay gider
Hamam tokmağı	"	Dandan oturuyorsun
Barut	"	Sirke keskin
Debelenk	"	Karnı şişmiş
Dişle soyulmuş hiyar	"	Düzgün değil
Kazık	"	İnatçı adam, eğilmiyor
Kurşun yemiş domuz	"	Kaçıyorsun
Karınca yuvası	"	Mağaza işleyor
Kütük	"	Ayağı şişmiş
Süprüntü köfesi	"	Midesi dolu, ne varsa yemiş
Tesbih tanesi	"	Buğday temiz, iri
Setik	"	Arı buğday, büyük taneli
Kalbur	"	Seyrek bitmiş
Tahta	"	Şu alaca nekadard sert
Gelin	"	Dayanmış, sırtıyor
Saz	"	Buğday tarlası tutmuş kalmış
Helva	"	Sepetteki kayısı ezilmiş
Tef	"	Karnı gerilmiş kalmış
Tosbağa	"	Eli ayağı kirli
Havuç	"	Eli üşümüş
Mezar sineği	"	İnleyip duruyor
Meşe sopası	"	Lâf anlamaz
Köşe kadısı	"	Köşeye kurulmuş oturuyor
Çakıldak	"	Armut çok bitmiş
Süt dökmüş kedi	"	Suçlu suçlu kenarda oturuyor
Hazar köpeği	"	Çok geziyor
Almslı tarla	"	Karnı geniş
Hışır	"	Kavun

(Bitmedi)

Kızılcaölük Manileri

Toplayan : Hüseyin Yagcı

Bahçede sarmaşıklar
Gümüş sapı kaşıklar
Yolunda bekliyor
Sana olan aşıklar

Beyaz giyme toz olur
Siyah giyme söz olur
Gel yeşiller giyelim
Muradımız tez olur

Bahçesi dolu bülbül
Saçına takmış sümbül
Yar suçumu bağışla
Olayım kapına kul

Bu gün günlerden salı
Belinde acem şalı
Gören maşallah çeksin
Kimin var böyle yarı

Bahçelerde pırasa
Yaprağına kar yağsa
Kızlar kocasız kalsa
Sakallıya yalvarsa

Bahçelerde balkabak
Açılır tabak tabak
Sen beni beğenmezken
Aldığın mataha bak

Bahçenizde gül varmı
Gül içinde gül varmı
Bu gece varsam gerek
Döşeginde yer varmı

Bahçeye girdim nar için
Gül kopardım yar için
Anneler neler doğurmuş
Delikanlılar için

Bahçede gül kuruttum
Billurda sular soğuttum
Yarım askere gidince
Simâsını unuttum

Bahçede mor lâleler
Hazırdır piyaleler
Bu bir garip nağmedir
Ben ağlarım o güler

Bahçeye girdim gül için
Gül kopardım yar için
Ne çok günler geçirdim
Bir faydasız yar için

Ben şu dağı delemem
Kararımdan dönemem
Ben yarimi kaybettim
Kimseye söyleyemem

Bu gelen kimin nesi
Sanki inci danesi
Ne yazık ki pek çabuk
Geçti benden hevesi

Bal koydum yesin diye
Yürekleri yansın diye
Kızlar pazara çıkmış
Erkekler alsın diye

Bu gün ayın onbeşi
Kızlar giyer kumaşı
Telli yargan altında
Olur maya güreşi

Bu gün ayın ondördü
Kız saçını kim ördü
Ördüyse yarım ördü
Ay karanlık kim gördü

Bu gün günlerden pazar
Yarım içinde gezer
Elinde divit kalem
Derdime derman yazar

Bal koydum tencereye
Dolaş gel pencereye
Kız Allahı seversen
Al beni içeriye

Ben varmam inekliye
Ayrarı sinekliye
Eli mendilliye
Boynu kıravatlıya

Bahçeye kuzu girdi
Dişime sızı girdi
Anasıyla yatarken
Koynuma kızı girdi

Bahçelerde gül mavi
Var git sen elin yarı
Seni bana vermezler
Durma karşımda bari

Bahçelerde çömlek var
O çömleğe girmek var
Acelelemeyin komşular
Yar yoluna ölmek var

Bahçeyi bellemeli
Belleyip neylemeli
Şu askerlik variken
Evlenip neylemeli

Bahçeye girme tanırlar
Seni sarhoş sanırlar
Küçükükten evlenme
Yarini elinden alırlar
Billur aldım oymadan
Su doldurdum burmadan
Niçin geldin ayrılık
Ben yarimi doymadan

Bahçelerde üzerlik
Allahtandır güzellik
Al yanağın üstünde
Çifte benler nazarlık

Bahçelerde kum darı
Çok yaklaşma koca karı
Ben alırsam kız alırım
On parmağı kınalı

Bahçelerde enginar
Enginarın dengi var
Ben yarimi bilirim
Gerdanında beni var

Beyaz çorap ayakta
Ne gezersin hayatta
Ben gezmeyp kim gezsın
Kömür gözlüm konakta

Bahçenize geldikmi
Kız sana bir şey dedikmi
Bir gecelik yatmakla
Her yanlarını yedikmi

Kitap tetkiki :

Anaforda Dönen Adam

Yazan : Ercüment Uçarı

Onümüzde genç şairlerimizde biri-
nin kitabı var. İsmi, Anaforda
Dönen Adam yazarının ismi ise sık sık İstan-
bul dergisinde şiirlerini okuduğumuz Şina-
si Özdenoğlu, kapak ve iç desenler kitabın
belirttiği gibi değerli Fransız ressamların-
dan Paul Colinin talebesi Mlle Vicki tara-
fından yapılmış. Gayet güzel bir baskıyla
basılmış olan bu kitabın sayfalarını açıyo-
rum. İlk gözüme çarpan şey şairin "Şiire
ve şiirden gayri bazı şeylere dair," isimli
sözleri oluyor. Şiirleri tamamen tetkik et-
meden önce (zaten bu nevi sözlerden hoş-
lanmam Ataçvari birşey olur) bunları oku-
yorum. Bu sözlerinde belliki şair birşeyler
demek istemiş. Ve bu diyeceklerinde bize
çok anlatmaya çalışmış. Bu bakımdan şair
mülâhazaya değil takdire şayandır. Bilhassa
bu sözleri arasında bizim memleketimizde
sanatla uğraşanları şöyle bir tasnife tabi
tutmuş. Bu tasnifi benimsedigim için yazı-
ma aynen alıyorum.

1 — Vaktile her nasılsa şöhret yapıpta
bugün yapıkları şöhretin sırtından geçi-
nenler.

2 — Daha haklı bir şöhrete sahip olup-
ta, memleket ölçüsünde birşeyler yapmaya
muktedir olmayanlar.

3 — Şu veya bu mertebeye yükselmek
için sanatla uğraşanlar.

4 — Kslayıcı sanatkârlar

5 — Gerçek sanatkârlar

Bilmem bu tasnif üzerinde başkaları
ne düşünür. Bunu bilmem amma yukarda
söylediğim gibi tam bizim aradığımız ve
benim benimsedigim bir tasnif bu, eminim-
ki bu çeşit bir tasnifi ilk defa olarak Özden-
oğln yapmaktadır. Bu bakımdan kendisi
takdire şayandır. Yalnız bu sözleri arasın-
da biraz ukalâca olanları, kendilerine bir
bir bilmislik damgası vermek istedigini be-
lirteceklerde yok değil meselâ Şinasi Özden-
oğlu bu sözleri arasında şöyle birşey söy-

lüyor. "Bir adamın iyi şair olup olmadığı
bir mısrasından anlaşılabilir,, Halbuki biz
ondan böyle şeyler yani ukalâca laflar bek-
lemeyiz. Bu gibi lafları hayatlarında hiçbir
bir müsbet iş görmeyen insanlar söyler.
Şinasinin bu insanlar arasına katışmasını
elbetki istemeyiz. Yalnız onun bu sözleri
arasında en hoşumâ gideni şu oldu. Şiir
Allah gibidir. İzaha sığmaz ya kabul yahut
ret ederiz,, Şinasi Özdenoğlu eminimki bu
sözünde samimidir. Zira biz ondan böyle
gerçek sözler bekleriz. Bu temennimizi bil-
mem artık onun şiirlerini tetkike başla-
makla dileyebilirmiyiz. Kitabın şiir kısmını
açıyoruz. Bu cihet bir takım kısımlara ay-
rılmış. İlk bölüm "Anaforda dönen adam
başlığını taşıyor, Sevgilisinin üzerine eğil-
miş çok güzel bir balıkçı kıızı deseniyle
şairin öz dünyasına giriyoruz. Bu dünya
bambaşka renklerle, ışıklarla ve gölgelerle
işlenmiş. Adeta bu dünya hepimizin işte
bu dünyanın ilk bekçisi..

Tren raydan çıkmış, değirmen baştan
En güzel mısraını unutmüş şair
En gurbüz çocuğunu düşürmüş anne
Uçurmuş en parlak tüylü yavrusunu
ihtiyar karga

Düşünür baca en siyah dumanını
Değirmen buğdayını öküz samanını

Şairin dedigi gibi düşünüyoruz. Yepy-
ni gerçek bir dünyada düşünüyoruz. Şimdi
Andre Beretonla Paul Elvard'ın ortaklaşa-
rak söyledikleri bir sözü hatırladım. Bir
gün gelecek şiir sadece kafa ile okunacak
Oğünlere çok yakın bulunduğumuz bu gün-
lerde bu sözü hatırlıyorum. Fakat o şiir
tam manasiyle kafa ile okunacak bir hale
getirmeyi bildiği gibi ona mükemmel bir
ahengi de vermeyi bilmiştir.

Bilhassa o, sanatkâr eliyle kelimeleri
öyle yuğurmuşturki onlardan yani onun
şiirlerinde tek bir güzellik aramak boşuna-
dır. O kelimelerle okadar mükemmel her-

cümerc olmuşturki kelimeler ondan değil o kelimelerden fıskırır. Sanatkârın açmış olduğu o sihirli yoldan yürümeye devam edelim. Ve görürüzki bu yolda şairin estetiği karşımıza ensaf görüşlerle çıkar.

Şükür rabbim, ölülerimiz yerli yerinde Geceler sâkin, gemiler seferinde Harikulâde bir çocuk doğurmaya Hazırlanıyor genç kadın Sevişmesini doyuyorum başucumda Aşık yıldızların...

Bu havayı, bu sade havayla mükemmeliyeti bulduğu için şairi tebrikle şiirlerinin ikinci kısmı olan yelkene geçiyoruz şair daha ilk şiirinde bize denizin, yelkenin hür havasını bambaşka bir şekilde tattırıyor. Onda bizce ne tam mânasiyle mazi ne, tam mânasiyle hal ne de istikbal vardır. Bunların üçü bütün şiirlerinde okadar mükemmelleşmiştir ki insan ondaki bu zaman mutabakatına dâima hayran olur. İşte yelkenden bir parça.

Ey deniz, güzel anne, sende gönlümüz Sen en güzel şarkı, en büyük şiir Söyle kumsalında özlünen nedir. Nedir her limana duyulan hasret Deniz sousuz rüya beni azad et

Bu güzel ve halikulade tablodan sonra bir ağacın üstüne konmuş birkaç kargayı gösteren bir desenle şairin üçüncü dünyasına geçiyoruz. Bu dünyanın bu yekpare dünyanın adı ölüm poemi, altı adet olan bu şiirleriyle şair büyük bir gerçekle karşımıza samimi olarak çıkmaktadır. O her sanatkâr gibi ölüm korkusu karşısında bütün duygularını harekete getirmiştir. Şairin yaşını katietle bilmemekle beraber çocukluğumuzdan beri ruhumuzu saran ölüm mefhumu onun ruhunda da aksuameller husule getirmiş. Ve ölüm poemi isimli şiirlerde bu gerçeğin bir neticesi olmuştur. Onlardan bazı kısımlar okuyalım.

Bütün çeşmeler ölüme susayanlar içindir Bütün köprüler o büyük üleye bağlar dünyamızı Avuçlarımızda ölümün falı bağdaş kurmuştur

Bir ölüm mefhumu için nekadâr samimi değilmi? insan bunlardan başka ölüm için birşey daha fazla düşünebilir mi Şair ölmüştür. Tek tesellisi dünyasından

çok sevdiği dünyasından bir haber alabilmekten işte bu gerçeğin şiiri.

Yalnız bir mektup gelse arada, sırada Bir tek mektup bir tek selâm Unutulmadığımı bilsem teselli bulsam Öğrensem ne alemde bizimkiler Anamın başına karmı yağmış Kimler ölmüş kimler kalmış? Kim sevişmiş kim evlenmiş? Ne olmuş kitaplarım elbisem? Ah, bir tek mektup alabilsem

Acaba bu mükemmel şiiri okuduktan sonra ona kötü diyenler bulunabilir mi? Bunu bilmem amma eğer bu şiire, bu gerçek şiire kötü diyenler bulunursa eminimki onlar sırf inatlarından dolayı böyle bir söz söylemiş olurlar. Kitabın son kısmı "Delikanlılık," şiirlerine ait eminimki şair bunları delikanlılık çağında yazmıştır. Bu şiirlerin içinde en hoşuma gideni hayli romantik olmakla beraber "Gece içinde beklenen oldu. Bunun ilk dört mısraını yazıma geçirirken bu güzel eserinden dolayı Şinasi Özdenoğlu'nu tebrik eder. Ve bize daha mükemmel eserler vermesi kendisinden ricayla yazımıza son veririz.

Bu gece herşeyimi şeytana satıp bir an Yıldızların altında bir kadın özlüyorum Şiirimden anlıyan derdime ortak olan Belki hiç gelmiyecek bir kadın gözlüyorum

GÖLGELER

Çamların sallanışı,
Dudakların yanışı,
Mehtabın uyanışı
Perde Perde gölgeler..

Gözlerdeki ince sis
Dalgalı kavis kavis..
Dalgın gözlerde yeis
Perde perde gölgeler..

Dağılır ince ince.
Bir havuzun dibince
Köye akşam inince
Perde perde gölgeler..

Ümit D. Ölmez

AH ETTİ

Birgün çalamadı çarhı felekten,
Bülbüller ah etti güller ah etti.
Gün geldi geçti de gönül elekten,
Kasnaklar ah etti teller ah etti.
Gözlerim yaşlanır gönül dendi mi.
Ağlarım can evim alevlendimi?
Yağan yağmurlara verdim kendimi,
Topraklar ah etti seller ah etti.

Kavruldum cehennem sıcaklarında.
Bir serçe olaydım saçaklarında.
Yandım cayır cayır ocaklarında.
Alevler ah etti küller ah etti.

Hayatım gitmede geri geriye.
Kime bel bağıyam, güvenem niye.
Ele aldım sazı çalayım diye,
Mızraplar ah etti teller ah etti.

Eski günler gayri gitti derine.
Gelir mi öylesi bilmem yerine?
Yari sordum ağaç gölgelerine.
Yapraklar ah etti dallar ah etti.

Halil SOYUER

DİL BAYRAMI

— Baş sahife 3 te —

yavruları kadar bile omuz vermediler Aradaki anlaşamamazlık bundan ileri geliyor. Bir memleketi yalnız kârgir bina ve asfalt yol kıymetlendirmez.

Yer yüzünde bol ışığı sıhata elverişli suyu, iç açan manzarası bulunduğu halde geri diye vasıflandırdığımız bir sürü şehir vardır. Çünkü onu biraz da aydınlık kafilesi süsler. Dili, kültürü ülküsü bir olan aydınlık kafilesi!

Dil bir milleti yapan öğelerin başında gelir. Dil yapısına yeni bir taş koymak vakıa o işin ustalarına vergidir. Fakat yapıları kullanmak Millî bir borç sayılır. Bu borç müslümanın yılda bir ay tuttuğu oruç gibi 26 Eylül de hatırlamakla ödenmiş olmaz. Bu bayram dil alanında yıllardanberi yaptıklarımızın hesabını vermeğe yaradığı gün kutlu olur.

Balo,müşamere veya herhangi bir

Sokak

Biz sokaklarda da yaşadık adaşım. Tanrı olduktan sonra, acundan erkinliğin kalktığını söylediğin zaman, uzun boylu düşünmüştüm. Öteden beri erkinliğin tutkulusu ben, Salih oğlu Adnan Yücebaş, kırların sessizliğinden bıktığım bir gün şehre irmiştim. Serin bir Kasım sabahı idi. Sen, kepa-lı odanda pastoral şiirler yazarken sokakları tanıyamazsın adaşım. Ben, yıllardır özelemiştüm bu sahil şehrini; bu, sokakları, kadınları bol şehri..

Karşıma çıkan ilk sokakta beni sıksa bir küfeci slâmladı. Görsen ufacık, yeşil gözleri, yağlı saçları vardı bu çocuğun. kendisiyle arkadaş oldum. "Gel, dedim, sana bir simit, bir fanilâ alayım," Yanımsıra yürüdü. Adımlarını mahsus fazla açıyordu ki, yürüyüşü kocaman adamları andırırsın. Anlatıyordu; liman bekçisi Hasonu taşıdığından karakolda gecelemişti. O zamandan beri uğramıyordu mendeburların yanına. Sonra, hani köşe başında sarı boyalı bir ev vardır ya, onların basm fistanlı kızına vurulmuştu. Her geçişte de kendisine gülümsüyordu. Aldırmıyacaktı ama, içinde kimil kimil kimildanan bir şey vardı, bu onu "destigül,"e götürebilirdi.

Sokakta çocuklar dolaşır, kadınlar dolaşır, hamallar dolaşır adaşım. O gün birer simit yedikten sonra ayrıldık. Bana ne-relerde dolaştığını söyledi, ertesi gün tekrar buluşacaktık. Sokakta gökyüzünün hakanı Tanrının konsolosluklarından çıkanlar, yeni günü karşılayan çocuklar, beyler efendiler vardı. Şükran Kurdakul'u aradım. Ondan bu şehrin, yakacak gaz bulamayanlarını, dostlarını soracaktım.

Ben, erkinlik tutkulusu, serin bir Kasım sabahı, sokaklarda yaşadım. Yanyana dolaştığımız erkin sokaklarda, herkese, saadetini başışlayan bu dekor içinde, insanlarla beraber gömülmek bile güzel adaşım; gömülmek, ölmek, yaşamak...

S. YÜCEBAŞ

eğlence olmadığı halde Evimizin bahçesinde, salonunda ve balkonunda yer almış olan sayın dinleyenlerimin de bu fikirde olduklarını zannederim. Mikrafonu arkadaşım Tarhan Toker'e bırakırken bayramınız kutlu olsun derim. 15

Beyaz Bildircin

— Geçen sayıdan devam —

Reddettiği ilk şeydi bu Mary nasıl itiraz edeceğini bilemedi. ama, başı çok fena ağrıdı. İstirabı çok arttığı zaman, Harry, zehir koymağı reddedişini unutturmağa çalıştı; Küçük bir yastığı kolonya ile ıslatıp alına koydu.

Mary baş ağrısı arasında ona beyaz bildircinden bahsedip, etmiyeceğini tasarlıyordu. Söylese inanmayacaktı ki —. Ama belki bunun ne kadar kıymetli olduğunu bilirse kediye zehirlerdi. Konuşmazdan önce sinirlerinin yatışmasını, biraz sükunet bulmasını bekledi, “Sevgili Harry’m, bahçede beyaz bir bildircin vardı.,”

“Beyaz bildircin mi? Güvercin olmadığına eminmisin?,” İşte.. daha başından heyşeyi harabetmişti.

“Ben bildircini bilirim,, diye bağırdı “buna iyice yakındı. Beyaz dişi bir bildircin,,

“Görülecek birşey bu, dedi Harry,, ben beyaz bildircin olduğunu hiç duymadım,,

“Fakat ben sana gördüğümü söylüyorum Harry.,”

Harry alını okşadı “Bu kadar lekesiz tüyler her halde doğuştan olacak,,

Mary’nin buhranı gene artıyordu, “Anlamıyorsun Harry, bendim O, bu hiç kimsenin eremiyeceği bir sırdır. O benim içindi,, Anlamak için çalışırken Harry’nin alını kırıyordu. “anlamıyorsunuz sevgilim, kedi benim peşimdeydi. Beni öldürecekti. İşte bunun için onu zehirlemeni isteyorum,, Harry’nin yüzünü tetkik etti. Anlamamıştı gene. Zaten anlayamazdı. Ne diye söylemişti saki.. ama zihni bu kadar alt üst olmasa asla söylemezdi tabii.

Harrey “Çalar saati kuracağım,, diye temin etti “sabah erkenden o ke-diye bir daha unutamıyacağı bir hatıra vereceğim,,

Saat onda ayrılmıştı. O gidince de Mary kalkıp kapıyı kilitledi.

Sabahleyin çalar saatla uyandı. Oda henüz karanlıktı, ama pencereden sabahın gri ışıklarını görebiliyordu. Harry’nin yavaşça giyinişini duydu. Gûya kendisini uyandırmamak için kapıyı sessizce kapayıp, parmaklarının ucuna basa basa kapısının önünden geçişini farkettiler. Elinde yeni hava tüfeği parlıyordu. Taze kurşunî sabah havası omuzlarını geri verdirtmişti ve ıslak çimenler edimlerinin sessizleşmesine yardım ediyordu. Bahçenin bir köşesine doğru yürüdü ve yaş çimenlerin üzerine yüzü koyun uzandı.

Bahçe biraz daha aydınladı. Hemen hemen bildircinların madeni sesleri duyuluyordu. Küçük kahverengi bir köme çalılıkların kenarına gelip başlarını kaldırdılar sonra daha büyücek olan lider “Herşey iyi,, diye öttü sürü acele adımlarla havuza koştu. Henüz bir an bile geçmemişti ki, Beyaz Bildircin peşlerini takibetti. Havuzun öteki ucuna gitti. Gagasını suya daldırdı. Suyu yutmak için başını arkaya attı. Harry tüfeğini doğrulttu. Beyaz Bildircin başını çevirmiş, ona doğru bakıyordu. Silâh keskin bir fısıltı ile

Dumlupınar Çocukları

— Baş sa. 7 de —

milli irade bütün, vatanseverlik, tam fedakârlık ölçüsüz, istiklâl ve hak azmi yamandır. Bu temiz ideolojiye uzanacak hamle, derhal Alpaslan, Mustafa Kemal ve İnönü çocukları tarafından Pilevne, Çanakkale, Sakarya ve Dumlupınar Gazilerinin işaretiyle derhal karşılanır.

Yağız ordum! Tunc varlığında, bu erkek milletin heybetini her vakit görüyoruz. Sende menkibeleşmiş destanlar, mitolojik kahramanlar var. Bu milletin istiklâl emanetlerini sen koyacaksın. Hepimiz zaten ordulaşmış bir millet değiliz. Sana saygı ve selamlar.

Yurddaş! Şehidi, Gaziyi gündelik hayat savaşında unutmama zira tarihini unutan nesiller yaşayamazlar. Midemizden, kasamızdan ziyade bu milletin istiklâl vadeden kıymetlerini ele alalım. Millî günlerimize gereken önemi verelim, bunlar nesiller boyunca artar şekilde alev alev yanıp gitsin.

mermisini uçurdu. Bildircinlar çalılıklara doğru uçtular. Fakat. Beyaz Bildircin yere düştü. Bir an titredi ve çimenliğe cansız serildi Harry ağır ağır gidip onu yerden kaldırdı.

“Öldürmek istememiştin onu,, diye mırıldandı. “Sadece korkutup uzaklaştırmak istemiştin,,

Elindeki cansız bembeyaz kuşa bakıyordu. Başından, sağ gözünün hemen altından vurulmuştu. Harry küpe çiçeklerine doğru yürüdü ve kuşu çalılıkların içine fırlattı.. Biran durdu. Sonra tüfeğini çalılar arasına sıkıştırdı. Gidip beyaz bildircini bularak tepenin uzak bir yerine götürdü, ve yaprak yığınlarının altına gömdü.

Mary, onun kapısının önünden geçişini işitti. “Harry, vurdunmu kediyi?,” Kapının aralığında “Evet, bir daha geri gelmiyecek,, diye seslendi.

“Onu öldürdüğünü umuyorum, ama teferruatını dinlemek istemem.

Harry oturma odasına yürüdü. Büyücek bir sandalyeye oturdu. Oda halâ alaca karanlıktı, ama büyük pencereden görülen bahçe,, yavaş yavaş kızarıyor ve meşe ağaçlarının en üst yaprakları güneşin ilk ışıklarıyla alevleniyordu.

Kendi, kendine “ne fena bir sansar’ım diyordu. Onun bu kadar çok sevdiği şeyi öldürmek için ne pis bir sansar’ın ben!,, Başı öne düştü.. Ve gözlerini döşemeye dikti. “Çok yalnızım,, dedi ah, Allahım o kadar yalnızım kil.

HALKEVİ HABERLERİ

TOPLANTI :

Geçen Pazar Parti müfettişimiz, Parti Başkan, Belediye reisi-nin de katılımıyla yapılan İdare Heyeti Toplantısında Başkan vekili İbrahim Cengiz'in Halkevinin maddi ve manevi durumu hakkında verdiği izahat dinlenmiş, Halkevi çalışmalarına hız vermek için alınması gereken Tedbirler üzerinde konuşulmuş bu arada bilhassa Halk-evinde bir sinama makinası tedrik etmek işi ele alınmıştır. Bu tahakkuk ettiği takdirde Halkımız Temiz ve rahat salonlarda güzel filimleri ucuz fiatla seyretmek imkânını elde etmiş olacaktır

BANDO :

Halkevi ve Bedenterbiyesi Gençlik teşkilâtının karşılıklı yardımlaşması ile bir bando tesisine karar verilmiştir. Bu karar yine getirilirse memleketin esaslı ihtiyaçlarından birine daha cevap verilmiş olacaktır.

Fakir Hastaların Muayenesi:

Genç doktorlarımızdan Rahmi Bamyeci, kıymetli zamanlardan iki gününü Evimizde fakir hastaların muayenesi için ayırmıştır. Muayenesi parasız yapılan bu çeşit hastaların ilaçları da aynı şekilde temin edildiği gün Halk hizmetlerinde biri tam olarak başarılmış sayılacaktır.

DİLBAYRAMI :

Dil bayramının 14 çü yıl dönümü 26 Eylül Perşembe günü evimizde seçkin bir kalabalık tarrafından manalı bir şekilde kutlanmıştır. Kutlama işine bandonun çaldığı istiklâl marşı ile başlanmış sonra evimiz başkanı İbrahim Cengiz Tam metnini baş sayfaya aldığımız konuşmayı yapmış bundan sonra Lise Tarih öğretmeni Tarhan Toker bayramın manasını anlatır bir hitabede

İsmet İnönü Lisesini Bitirenler Derneği

Memleketimizin biricik irfan yuvası olan İsmet İnönü Lisesi-ni bitirenler bir cemiyet kurmuşlardır Ana tüzüğünde mühim ve çok faydalı maddeler bulunan bu derneğin arkadaşları arasında birlik ve beraberliği sağlamak, memlekette münnevver zümreyi çoğaltmak için yüksek tahsile devam eden gençlerin muhtaçlarına yardımda bulunmak, yurtları ve aşevleri açmak gibi id'al kısımlar bilhassa alâka ile karşılanmıştır.

Derneğin Yayın organlığını İnanç Mecmuası ve yol Dergisi üzerine almıştır. Her türlü muhabere Dernek Başkanı (Lise Edebiyat öğretmeni İbrahim Cengiz) ile yapılmaktadır. Derneğe şimdiden başarılar temenni ederiz.

BİNATLI

ULU ATAM'A

Her karış toprağında sanma azmin teri yok;
Çekirdekten yigitiz Türkün korkak er'i yok.
İki milyon Mehmetcik yalın kılıç sınırda..
Böyle levent bir ordu çıkmaz hiç bir asırda.
İstiklâl savaşında, saldırmıştık düşmana..
Ya istiklâl ya ölüm haykırmıştık Cihana.
Bir ölüye can verdin, kan verdin, iman verdin.

Vatan elden giderken sen bize Cihan verdin.
Varlığın bize Vatan toprağının adıdır.
Senin ismin Atatürk zaferin kanadıdır..
Dayuyoruz sesini cephede duyar gibi,
O meçhul elemide fethet bu diyar gibi.

*Sarayköylü
Ahmet Kuyumcuoğlu*

bulunmuştur. Gençlerden birinin okuduğu Dil devrimi ile ilgili şiirden sonra onun-cu yıl marşı çalınarak törene son vermiştir.

Handwritten text in a cursive script, likely from a 19th-century manuscript. The text is written on aged, yellowed paper and is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some words are faintly visible, such as "HABER" and "KURUMU".

KURUMU

TÜRK TARİH KURUMU

Kurum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.72/24/807900
DERGİLERİN ANCI : SANAT KÜLTÜR DERGİSİ 102-106 (1946)
Markası: MARKASIZ Bulunduğu Yer: Konusu: TÜRKÇE

